

VASIYETNAMELERİN TESCİLİ SİSTEMİNİN KURULMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞME¹

Çeviren : **Asis. A. Can TUNCAY**

İşbu sözleşmeye imza koyan Avrupa Konseyine üye devletler,

Avrupa Konseyinin hedefinin üyeleri arasında daha geniş bir birliği gerçekleştirme olduğunu gözönünde bulundurarak,

Vasiyetçinin vasiyetnamesini tescil ettirmek suretiyle, vasiyetname-
sinin meçhul kalması veya geç bulunması tehlikelerini azaltmak ve vasi-
yetçinin ölümünden sonra bu vasiyetnamenin ortaya çıkarılmasını kolay-
laştırıcı bir tescil sistemini kurmak arzusuyla,

Böyle bir sistemin özellikle dışarda düzenlenmiş vasiyetnamelerin
bulunmasını kolaylaştıracağına kani olarak,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır :

Madde 1

Sözleşen devletler, bu sözleşme hükümlerine uygun olarak, vasiyet-
çinin ölümünden sonra vasiyetnamenin varlığının ortaya çıkarılmasını
kolaylaştırmak maksadiyle vasiyetnamelerin tescili sistemini kurmayı
taahhüt ederler.

Madde 2

Sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi için her sözleşen devlet,
sözleşme ile öngörülen tescil işleminden sorumlu olacak ve 8 nci mad-

---

1 Bu sözleşme Council of Europe, European Treaty Series No. 77, Stras-
bourg, May 1972 de yayınlanmış olan İngilizce metninden yararlanarak
çevrilmiştir.

denin 2 nci paragrafına uygun olarak yapılacak bilgi isteklerine cevap verecek bir veya daha fazla örgüt kuracak veya tayin edeceklerdir.

Madde 3

1. Uluslararası işbirliğini kolaylaştırmak maksadiyle, her sözleşen devlet, dolaysız bir yoldan :

a) 6 ncı maddede öngörülen, diğer sözleşen devletlerdeki tescil işlerini düzenliyecek,

b) diğer üye devletlerin ulusal örgütlerinden gelecek bilgi isteklerini kabul edecek ve 8 nci maddede gösterilen şartlar altında bunlara cevap verecek, ulusal bir örgüt tayin edecektir.

2. Her sözleşen devlet önceki paragrafa uygun olarak, tayin edilen ulusal örgütün adını ve adresini Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine bildirecektir.

Madde 4

1. Sözleşen bir devlette aşağıdaki hususların tescili gerekir :

a) Noter, resmî bir makam veya bu devletin mevzuatıyla bunları tescile yetkili kılınmış herhangi bir kişiye açıklanacak resmî vasiyetnameler gibi, düzenlenecek resmî bir tevdi belgesi ile, kanunen bu tevdiatı kabule yetkili bir kişi veya makama tevdi edilecek diğer vasiyetnameler ,

b) Noter, resmî bir makam veya bu devletin kanunlarıyla bunları kabule yetkili bir kişiye, resmî bir tevdi belgesinin düzenlenmiş olması gerekmeksizin, kanunun bu çeşit tevdiata cevaz vermesi şartıyla tevdi edilmiş olan el yazısı vasiyetnameler. Vasiyetçi, anılan mevzuat yasaklamamışsa tescile karşı koyabilir.

2. Önceki paragrafa uygun olarak eğer tescili zorunlu kılacak bir şekil içinde kurulmuş iseler, bu madde gereğince tescil edilmiş olan vasiyetnamelerin geri alınmaları, iptalleri ve diğer değişikliklerinin dahi tescili zorunludur.

3. Herhangi bir sözleşen devlet, bu maddenin uygulanmasını silâhlı kuvvetler makamlarına tevdi edilmiş vasiyetnamelerin dışında tutabilir.

Madde 5

1. Tescil, 4 ncü maddenin 1 nci paragrafında gösterilen noter, resmî makam veya kişinin isteği üzerine yapılacaktır.

2. Bununla beraber, herhangi bir sözleşen devlet, belirtilmiş özel hallerde ve ulusal mevzuatın tespit ettiği özel şartlar altında, tescilin vasiyetçinin isteğiyle yaptırılacağını öngörebilir.

Madde 6

1. Tescil, vasiyetçinin uyruğu veya ikametgâhı şartlarına bağlı tutulamaz.

2. 4 ncü maddede derpiş edilen vasiyetçi, noter, resmî makam veya kişinin isteği üzerine, tescil sadece vasiyetnamenin yapıldığı veya tevdi edildiği devlette değil, ulusal örgütlerin aracılığıyla diğer sözleşen devletlerde de yapılır.

Madde 7

1. Tescil isteği en azından aşağıdaki bilgileri kapsıyacaktır:

- a) Vasiyetçinin veya işlemi yazanın² soyadı ve adı (kullanıldığı yerlerde kızlık adı),
- b) Doğum tarihi ve yeri (veya bilinmiyorsa, ülkesi),
- c) Açıklanan adres veya ikametgâhı,
- d) Tescili istenen işlemin mahiyeti ve tarihi,
- e) İşlemi kabul eden veya kendisine tevdi edilen noter, resmî makam veya kişinin adı ve adresi.

2. Bu bilgilerin her sözleşen devletin kendi tayin edeceği şekil içinde, tescilde bulunması zorunludur.

3. Tescilin süresi her bir sözleşen devlet tarafından kararlaştırılabilir.

Madde 8

1. Tescil, vasiyetçinin yaşadığı sürece gizli tutulacaktır.

2. Vasiyetçinin ölümü üzerine herhangi bir kişi, 7 nci maddede anılan bilgileri, resmî ölüm belgesinin bir suretini veya herhangi ölüm halini kanıtlayan diğer yeterli bir belgeyi ibraz etmez suretiyle elde edebilir.

3. Vasiyetname iki veya daha fazla vasiyetçi tarafından ortaklaşa yapılmışsa, vasiyetçilerden herhangi birinin ölmesi üzerine bu maddenin

² "Ölüme bağlı tasarrufu yapan" anlamında.

2 nci paragrafı hükümleri 1 nci paragraf hükümleri nazara alınmadan uygulanacaktır.

Madde 9

Sözleşen devletler arasındaki bu sözleşmeye uygun hizmetler ücretsiz olarak yerine getirilecektir.

Madde 10

Bu sözleşme, sözleşen devletlerin herbirindeki vasiyetnamelerin ve bu sözleşmede gösterilen diğer işlemlerin geçerliliğine ilişkin hükümlere etkili değildir.

Madde 11

Her sözleşen devlet, kendi koyacağı şartlar dahilinde, bu sözleşme tarafından öngörülmüş tescil sistemini, 4 ncü maddede gösterilmemiş diğer hertürlü vasiyetnamelere veya mirasın geçişini etkileyen hertürlü diğer işlemlere teşmil etme seçimi hakkına sahip olacaktır.

Madde 12

1. Bu sözleşme, Avrupa Konseyine üye devletlerin imzasına açık tutulacaktır. Kabul veya onama şartına bağlı olacaktır. Kabul veya onama belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.

2. Bu sözleşme, üçüncü kabul veya onama belgesinin tevdi tarihinden itibaren üç ay sonra hüküm ifade etmeye başlar.

3. Sözleşen bir devletin kabul veya onamasına göre, sözleşme, kabul veya onama belgesinin tevdiinden itibaren üç ay sonra hüküm ifade etmeye başlayacaktır.

Madde 13

1. Bu sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi üye olmıyan herhangi bir devleti işbu sözleşmeye katılmaya çağırabilir.

2. Böyle bir katılma, tevdiden itibaren 3 ay sonra etkisini gösterecek olan bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi ile hüküm ifade edecektir.

Madde 14

1. Herhangi bir sözleşen devlet, imza anında veya kabul, onama veya katılma belgesini tevdi ederken bu sözleşmenin uygulanacağı bölgeyi veya bölgeleri özel olarak belirtebilir.

2. Herhangi bir sözleşen devlet, kabul, onama veya katılma belgesinin tevdi anında veya daha sonraki bir tarihte Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine hitaben beyanda bulunurken, bu sözleşmeyi, açıklamasında özel olarak belirttiği diğer herhangi bir bölgeye veya bölgelere ve uluslararası ilişkilerinden sorumlu bulduklarına veya lehine taahhütlerde bulunma yetkisine sahip olduklarına teşmil edebilir.

3. Herhangibir bölgeyi belirtmek hususunda, önceki paragrafa uygun surette yapılmış olan herhangi bir bildiri, bu sözleşmenin 16 ncı maddesinde öngörülen usule uyularak geri alınabilir.

Madde 15

Bu sözleşme hükümlerine hiçbir ihtirazî kayıt getirilemez.

Madde 16

1. Bu sözleşme belirli olmıyan bir süre için yürürlükte kalacaktır.

2. Herhangi bir sözleşen devlet arzu ettiği takdirde, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine hitaben yapacağı bir bildirimle sözleşmeyi fesih edebilir.

3. Bu fesih bildirimini, bildirim Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğinin eline geçtiği tarihten 6 ay sonra hüküm ifade etmeye başlayacaktır.

Madde 17

Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği Konsey üyesi olan veya bu sözleşmeye katılmış olan bütün devletlere;

- a) Sözleşmeye konan imzaları,
- b) Tevdi edilen kabul, onama veya katılma belgelerini,
- c) 12 nci maddeye uygun olarak sözleşmenin yürürlüğe girdiği tarihi,
- d) 14 ncü maddenin 2 ve 3 ncü, 3 ncü maddenin 2 nci paragrafı hükümleri gereğince alınan bildirimleri,

e) 16 ncı madde hükümleri gereğince yapılacak bildirimleri ve fesih bildiriminin hüküm ifade etmeye başladığı tarihi, bildirecektir.

Avağında imzaları bulunanlar işbu andlaşmaya delil teşkil etmek üzere, tam yetkili olarak, bu sözleşmeyi imzalamışlardır.

16 Mayıs 1972 de Basel'de kabul edilen sözleşme ingilizce ve fransızca olarak, her iki metin de aynı derecede muteber tek bir suret halinde Avrupa Konseyi arşivlerine tevdi edilmiş olarak kalacaktır. Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği tasdik edilmiş olan suretleri sözleşmeye taraf olan ve ona katılan devletlerin herbirine gönderecektir.

Avusturya Cumhuriyeti
Hükûmeti için

Kıbrıs Cumhuriyeti
Hükûmeti için

Fransa Cumhuriyeti
Hükûmeti için
R. PLEVEN

İzlanda Cumhuriyeti
Hükûmeti için

İtalyan Cumhuriyeti
Hükûmeti için
Guido GONELLA

Malta Hükûmeti için

Belçika Krallığı
Hükûmeti için
A. VRANCKX

Danimarka Krallığı
Hükûmeti için
K. Axel NIELSEN

Federal Almanya Cumhuriyeti
Hükûmeti için
Gerhard JAHN

İrlanda Hükûmeti için
Lüksemburg Büyük Dük-
kalığı Hükûmeti için
E. SCHAUS

Hollanda Krallığı
Hükûmeti için
VAN AGT

Norveç Krallığı
Hükûmeti için

İsviçre Konfederasyonu
Hükûmeti için

Büyük Britanya Birleşik
Krallığı ve Kuzey İrlanda
Hükûmeti için
HAILSHAM of St.
MARYLEBONE

İsveç Krallığı
Hükûmeti için

Türkiye Cumhuriyeti
Hükûmeti için